

نگرانی جمهوری اسلامی و حمله یکپارچه به مدعیان مهدویت

فرج سرکوهی

امسال همه رهبران روحانی جمهوری اسلامی، از آقایان محمد خاتمی و مهدی کروبی از جناح اصلاح طلبان مذهبی تا آقایان علی خامنه‌ای، هاشمی رفسنجانی و هاشمی شاهرودی، رهبر و روسای مجلس خبرگان و قوه قضائیه از مراجع تقلید حوزه‌های علمیه چون آیت الله‌ها مکارم شیرازی، صناعی و املی تا امامان جمعه یکصد و یکپارچه سخنرانی‌های خود را به مناسبت نیمه شعبان، جشن تولد امام دوازدهم شیعیان، به حمله تند و تیز به مدعیان مهدویت و ارتباط با امام غائب شیعیان اختصاص و در باره «مدعیان دروغین» به مردم هشدار دادند.

زیر پوست جمهوری

محورهای واحد در سخنرانی‌های سران طراز اول جمهوری اسلامی در باره مسائل داخلی کشور، اغلب واکنشش رأس حکومت را در برابر رخدادهایی در جامعه نشان می‌دهد که آنان با واسطه بولتن‌های اطلاعاتی محرمانه پیش و بیش از رسانه‌ها و مردم از آن مطلع‌اند. به هنگامی که همه رهبران طراز اول روحانی جمهوری اسلامی از همه جناح‌ها، مسئله ای واحد را با لحن و حتا جمله‌های مشابه در یکی از مهم‌ترین مناسبت‌های رسمی مطرح می‌کنند نگرانی‌های خود را نسبت به خیرهایی نشان می‌دهند که در بولتن‌های محرمانه اطلاعاتی نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی برای رهبران طراز اول، منعکس شده است. و بر همین اساس به هنگامی

روزها و ساعات سحر و افطار ماه مبارک رمضان به افق لندن

روزها	رمضان	شهریور	Sep	سحر	ظهر	افطار
سه شنبه	۱	۱۲	۲	۴,۳۷	۱,۰۰	۸,۰۰
چهارشنبه	۲	۱۳	۳	۴,۳۹	۱,۰۰	۷,۵۸
پنجشنبه	۳	۱۴	۴	۴,۴۱	۱,۰۰	۷,۵۵
جمعه	۴	۱۵	۵	۴,۴۳	۱۲,۵۹	۷,۵۳
شنبه	۵	۱۶	۶	۴,۴۵	۱۲,۵۹	۷,۵۱
یکشنبه	۶	۱۷	۷	۴,۴۷	۱۲,۵۹	۷,۴۹
دوشنبه	۷	۱۸	۸	۴,۴۹	۱۲,۵۸	۷,۴۶
سه شنبه	۸	۱۹	۹	۴,۵۱	۱۲,۵۸	۷,۴۴
چهارشنبه	۹	۲۰	۱۰	۴,۵۲	۱۲,۵۸	۷,۴۲
پنجشنبه	۱۰	۲۱	۱۱	۴,۵۴	۱۲,۵۷	۷,۳۹
جمعه	۱۱	۲۲	۱۲	۴,۵۶	۱۲,۵۷	۷,۳۷
شنبه	۱۲	۲۳	۱۳	۴,۵۸	۱۲,۵۷	۷,۳۵
یکشنبه	۱۳	۲۴	۱۴	۵,۰۰	۱۲,۵۶	۷,۳۲
دوشنبه	۱۴	۲۵	۱۵	۵,۰۲	۱۲,۵۶	۷,۳۰
سه شنبه	۱۵	۲۶	۱۶	۵,۰۳	۱۲,۵۵	۷,۲۸
چهارشنبه	۱۶	۲۷	۱۷	۵,۰۵	۱۲,۵۵	۷,۲۶
پنجشنبه	۱۷	۲۸	۱۸	۵,۰۷	۱۲,۵۵	۷,۲۳
جمعه	۱۸	۲۹	۱۹	۵,۰۹	۱۲,۵۴	۷,۲۱
شنبه	۱۹	۳۰	۲۰	۵,۱۰	۱۲,۵۴	۷,۱۹
یکشنبه	۲۰	۳۱	۲۱	۵,۱۲	۱۲,۵۴	۷,۱۶
دوشنبه	۲۱	مهر	۲۲	۵,۱۴	۱۲,۵۳	۷,۱۴
سه شنبه	۲۲	۲	۲۳	۵,۱۶	۱۲,۵۳	۷,۱۲
چهارشنبه	۲۳	۳	۲۴	۵,۱۷	۱۲,۵۳	۷,۰۹
پنجشنبه	۲۴	۴	۲۵	۵,۱۹	۱۲,۵۲	۷,۰۷
جمعه	۲۵	۵	۲۶	۵,۲۱	۱۲,۵۲	۷,۰۵
شنبه	۲۶	۶	۲۷	۵,۲۲	۱۲,۵۲	۷,۰۲
یکشنبه	۲۷	۷	۲۸	۵,۲۴	۱۲,۵۱	۷,۰۰
دوشنبه	۲۸	۸	۲۹	۵,۲۶	۱۲,۵۱	۶,۵۸
سه شنبه	۲۹	۹	۳۰	۵,۲۷	۱۲,۵۱	۶,۵۶
چهارشنبه	۳۰	۱۰	Oct	۵,۲۹	۱۲,۵۰	۶,۵۳

وقتی مردم ناامید می شوند

هشدارهای پر رنگ امسال نه فقط نگرانی‌های سران جمهوری اسلامی را از استقبال و گرایش مردم به مدعیان ارتباط مستقیم با منجی موعود تصویر می‌کند که علاوه بر آن از نیاز مردم به ظهور نیرویی خبر می‌دهند که وضع موجود را ریشه‌ای و رادیکال و بدون هزینه دگرگون و نظامی متفاوت‌را مستقر کند. از دوره دوم ریاست جمهوری محمد خاتمی، که سرخوردگی اکثریت مردم ایران از اصلاح حکومت از درون خود را در نموده‌های متفاوت نشان داد، تاکنون، رسانه‌های ایران هر از چندی خبر بازداشت مدعیان مهدویت یا مدعیان ارتباط مستقیم با امام غائب و پیروان آن‌ها را منتشر کرده‌اند. کثرت مدعیان و کمیت به نسبت بالای پیروان آن‌ها از بی‌تابی و لبریز شدن کاسه صبر لایه‌های از جامعه ایرانی برای ظهور منجی موعود خبر می‌دهند که عدالت‌آسمانی را بر زمین محقق خواهد کرد.

و از نشانه‌های ظهور منجی موعود شیعه اعلام و ناخوسته‌آیند پرسش را برانگیخت که رونق بازار مدعیان ارتباط با امام آیا نشانه‌ای از فرار رسیدن دورانی نیست که مردم برای رهائی خود از بحران‌های سیاسی اقتصادی و اجتماعی «از همه چیز و همه کس مایوس شده‌اند»؟

موقعیت انفعال و موقعیت شورش

به گفته بسیاری از مورخان معتبر، ایرانیان مفهوم منجی موعود را از دین زرتشتی به اسلام تزریق و با مسلمان کردن «سوسیالیست» منجی موعود دین زرتشت، خصوصیات او را به فرزند داشته‌ای‌ها نشانده‌ام یازدهم شیعه منتسب کردند. بحث تاریخی و فنی در باره ریشه‌های مفهوم منجی موعود نزد شیعه و بحث در باره فرزند داشتن و یا بی‌فرزند بودن امام یازدهم، در همان نخستین سال‌های پس از مرگ امام حسن عسکری، در برابر کارکرد واقعی، جدی و عینی مفهوم منجی موعود به سرعت رنگ باختند. منجی موعود در تاریخ ایران پس از اسلام کارکردی واقعی و

در تاریخ ایران تب مهدویت و ارتباط مستقیم با مهدی در دو موقعیت متناقض یاس و انفعال یا امید و شورش، بالا می‌گرفت. در موقعیت یاس و انفعال توده‌های مردمی که به شدت سرکوب و همه‌امیدهای خود را به بهبود وضع موجود زمینی خود از دست داده بودند، به منجی موعودی دل می‌بستند که روزی در آینده اگر نه آنان که فرزندان و نوه‌های آنان را از وضع نامطلوب نجات می‌دهد.

در موقعیت امید و شورش توده‌های مردم آمادگی قیام داشته و از وضع موجود چندان به تنگ می‌آمدند که برای طغیان خود علیه حکومت، روحانیت و مذهب رسمی، به توجیه مذهبی قیام و به منجی‌ای نیاز داشتند که با ظهور خود قیام آنان را تأیید و رهبری کند. در این موقعیت کس یا کسانی با ادعای تجسد مهدی در جسم خود یا با ادعای ارتباط مستقیم با منجی موعود و انتقال پیام‌های او به مومنان، رهبری مردم را به دست گرفته و قیام و شورش را سامان می‌دادند. پژوهش‌های بیش‌تر نشان خواهد که کدام یک از دو موقعیت انفعال یا

زمانی که کاسه صبر منتظران ظهور لبریز شد راه بر مدعیان ارتباط مستقیم با منجی باز و منتظران به جان آمده از این ادعاها استقبال می‌کنند.

داستان یفسکی عیسی و مهدی

در زمان سرداران کارامازوف داستان یفسکی داستانی بسیار کوتاه نیز آمده است که مستقل از زمان، شاهکاری کلاسیک است. در این داستان کوتاه عیسی در اسپانیای قرون وسطا و در اوج حکومت مذهبی کشیشان و انگیز یسیون کلیسا ظهور کرده و علیه کلیسا، حکومت روحانیت، انگیز یسیون و... که به نام او بر مردمان تحمیل اما با آموزه‌های او در تضادند زبان به اعتراض باز می‌کند. عیسی به اتهام ادعای دروغین مسیح بودن بازداشت و به مرگ محکوم می‌شود شب اعدام، مفتش اعظم انگیز یسیون به سلول او می‌آید و به او می‌گوید که می‌داند که ادعای او دروغین نیست. مفتش اعظم توضیح می‌دهد که دین بدون نهادی چون کلیسا و بدون روحانیت زنده نمی‌ماند.

که مردم عادی برای رستگاری و رابطه با خدا به روحانیت نیازمند اند، که اجرای آموزه‌های واقعی عیسی نظام اجتماعی را از هم می‌پاشد و... و برای حفظ دین خدا و ایمان مومنان عیسی باید به اتهام ادعای دروغین مسیح بودن اعدام شود. استدلال‌های قوی و محکم مفتش اعظم را با قلم سحرانگیز داستان یفسکی باید خواند تا خلع سلاح عیسی را در مباحثه با مفتش اعظم درک کرد. در آن روزگار کلیسا و روحانیت مسیحی بیش از هر کس و هر لایه دیگری از جامعه از ظهور عیسی هراس داشتند. مهدی موعود شیعه البته عیسی نیست که فقط بر کلام و عشق تأکید کند. بر اساس همه روایات تأیید شده شیعه، منجی شیعیان سلاح در کفه ظهور و در جنگ نهایی بین اسلام و غیر اسلام، منکران و کافران را سر می‌برد و چون چنین است نگرانی از ظهور او در میان برخی از روحانیت شیعه پر رنگ تر و قوی تر است.

شورش در دهه اخیر زمینه ساز استقبال گسترده مردم از مدعیان ارتباط مستقیم با مهدی شده است اما از هم اکنون پیداست که اقبال مردم به مدعیان، که در هر دو موقعیت از نارضایتی عمیق جامعه از وضع موجود خبر می‌دهد، نگرانی سران جمهوری اسلامی را برانگیخته است. جمهوری اسلامی، حکومتی که در فلسفه سیاسی خود مشروعیت خود را از نیابت امام غائب کسب خود را مقدمه ظهور مهدی موعود معرفی، ظهور قریب الوقوع او را تبلیغ کرده و کارگزاران خود را سربازان امام زمان لقب داده است، خود در ترویج مفهوم مهدویت در جامعه نقشی موثر داشته است. تقویت مفهوم منجی موعود و پیوند حکومت اسلامی با او حکومت را از دیوار مندان به مهدی موعود تقدیس کرده و حمایت آنان را بر می‌انگیزد اما این خطر را نیز دارد که زمانی که مردم از وضع موجود به تنگ‌آمدن زمانی که نارضایتی از وضع موجود آرزوی دگرگونی بینادی و رادیکال را به خواستی مبرم بدل کرد،

عینی یافت و اغلب شورش‌های مردمی هزار و اندی سال ایران حقیقت خود را در قالب ادعای ظهور مهدی یا ارتباط مستقیم با او قدرت رسیدن فقیه نایب قیام‌های متعدد دهقانان، صنعتگران و حاشیه‌نشینان در قرون وسطای اسلامی ایران رنگ مذهبی داشته و اغلب رهبران این قیام‌ها با ادعای تجسد منجی موعود در جسم خود یا ادعای ارتباط مستقیم با امام غائب، مردم را به قیام علیه ائتلاف دربار، زمینداران، روحانیون و دیوان سالاران بر می‌انگیزتند. فقهای شیعه در هزار و اندی سال گذشته اقتدار سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و دینی خود را بر مفهوم نیابت امام غائب استوار کرده‌اند. ظهور منجی موعود به معنای پایان دوره نیابت فقها است. ارتباط مستقیم امام غائب با کسانی بیرون از دایره روحانیت رسمی شیعه نیز به معنای آن است که روحانیت نیابت امام غائب را از دست داده و لیاقت، شایستگی و صلاحیت ارتباط با او را ندارد.

جشن تولد امام زمان به دوران پهلوی دوم، پس از نوروز، مردمی ترین، خودجوش ترین و پر رونق ترین جشن‌های ایرانی بود. با به قدرت رسیدن فقیه نایب امام در انقلاب اسلامی، جشن‌های نیمه شعبان در دو دهه اول حکومت اسلامی به مراسمی دولتی و برنامه‌ریزی شده تقلیل یافت. در دهه اخیر جشن تولد منجی موعود در نیمه شعبان بار دیگر زنده و مردمی و مرکزی چون مسجد جمکران در قم، جایی که به اعتقاد برخی از روحانیون امام غائب در آن حضور می‌یابد، به یکی از مهم ترین مراکز مذهبی بدل شدند. به گفته استاندار قم، «بیک میلیون و ۵۰۰ هزار زائر در نیمه شعبان امسال برای زیارت جمکران به شهر قم عزیمت» کردند. هاشمی رفسنجانی در سخنرانی نیمه شعبان امسال خود «مایوس شدن مردم از همه چیز و همه کس» را از مقدمات اصلی املاگی ذهنی مردم برای ظهور امام غائب